

Beleidsplan Stichting Thomas van Villanova 2016-2020

Stichting Thomas van Villanova is een vermogensfonds, opgericht in 1946, om de minder bedeelden van de samenleving te ondersteunen. In de bewoording zoals in de statuten omschreven;

“ De Stichting heeft ten doel instellingen te steunen onder de door het bestuur der stichting te stellen voorwaarden, die aan personen van alle leeftijden en alle gezindten geestelijke en stoffelijke verzorging, opleiding en arbeidstoeleiding te verlenen, die zo nodig gepaard gaat met een medische, sociaal maatschappelijke en/of pedagogische begeleiding”.

Aanvankelijk concentreerde het werk van de stichting zich vooral op de ondersteuning opvang, verzorging en ontwikkeling, waar mogelijk, van dak- en thuislozen, in de regio Eindhoven. Dat evolueerde verder tot opvang van vrouwen die bescherming nodig hadden, en daarmee gepaard gaand, kinderopvang. Die activiteiten waren ondergebracht in aparte stichtingen. De bedoeling was – en is- om daar in te springen waar de overheid gaten laat vallen of de samenleving niet anderszins bescherming biedt. Een deel van het oorspronkelijke werk is door de overheid steeds meer naar zich toegetrokken, reden waarom de oorspronkelijk gesteunde stichtingen zijn opgegaan in door de –regionale- overheid aangestuurde en gefinancierde entiteiten. Daarmee was de doelgroep voor de stichting niet van de radar verdwenen, maar werden er vooral andere initiatieven en organisaties gesteund. Ook is door het bestuur de zorg voor kansarme jeugd expliciet aan de uitvoering van de algemene doelstelling toegevoegd. Hoe eerder je preventief opbouwend werk kunt doen, hoe meer uitval je later voorkomt, is daarbij de gedachte.

Thans wordt vooral financiële steun verstrekt aan initiatieven en organisaties op het gebied van – nog steeds- dak- en thuislozen, maar ook algemene armoedebestrijding en maatschappelijke opvang. Educatie, opvang en preventie- ondersteuning van\voor kansarme jeugd hoort daar expliciet bij.

Algemeen beleid en uitgangspunt is dat de stichting niet zelf inhoudelijke activiteiten ontplooit, maar anderen bij het werk op het terrein van de doelstelling ondersteunt. Dat gebeurt primair financieel, maar incidenteel ook op andere wijze. Bij de toe te kennen financiële ondersteuning is uitgangspunt deze bij voorkeur moet leiden tot de totstandkoming of instandhouding van een duurzame activiteit, tenzij het een eenmalig evenement is dat aan de doelstelling bijdraagt. Om die reden wordt subsidiering van exploitatiekosten zelden of nooit gedaan.

De ondersteuning geschiedt middels donaties, het giftenfonds en een sociaal fonds, zie hierna.

Werkgebied

Sinds het voor de stichting mogelijk werd om haar inkomsten uit het vermogen te gaan besteden bestaat het werkgebied voornamelijk uit de regio Eindhoven, later Zuidoost Brabant. Rond 2000 zijn daar de voormalige Nederlandse Antillen, lees Curaçao, aan toegevoegd, door min of meer toevallige contacten. Financiële ondersteuning is daar tot stand gekomen in de vorm van de oprichting van een zusterstichting. Naast het jaarlijkse budget voor de zusterstichting, dat later is gesplitst naar twee stichtingen, JENA en UNI, zijn nog verschillende grotere projecten gesteund met als hoogtepunt het omvangrijke project Richardushuis. Zoals gebruikelijk was het de bedoeling van onze stichting dat beide stichtingen nieuwe fondsen en geldbronnen gingen aanboren opdat onze stichting zich, na verloop van tijd geleidelijk zou kunnen terugtrekken. Voor zover nu bekend zijn geen andere financiers aangetrokken.

In 2013 hebben wij dan ook besloten om vanaf 2014 de blockgrants voor Stichting Algemeen Welzijnsfonds UNI en Stichting Jeugdfonds Nederlandse Antillen in 5 jaar af te bouwen.

De redenen hiervoor waren dat het beleid van Thomas van Villanova gericht is op het mede-ondersteunen van nieuwe initiatieven en dat beide organisaties nog steeds en in toenemende mate grotendeels van onze bijdrage afhankelijk zijn en nagenoeg geen andere financiers/inkomsten genereerden. Ook de projecten die door beide organisaties gesteund worden beperken zich over het algemeen tot incidentele kleinschalige projecten, die niet levensvatbaar blijken te zijn voor verdere ontwikkeling.

Dat is niet het gewenste toekomstperspectief. Ook hebben in de loop der tijd vertrouwde personen hun functies neergelegd en zijn de besturen nu zodanig gewijzigd dat er onvoldoende zicht is gekomen op de aansturing en ontwikkeling van beide organisaties.

De statutaire doelomschrijving legt geen geografische beperking op voor wat betreft de door de stichting te verlenen ondersteuning. Historisch is het werkgebied echter vooral de regio Zuidoost Brabant, en dat was ook de scope van de oorspronkelijke oprichters en geldschietter(s). Daarnaast is de omvang van de jaarlijks beschikbare geldmiddelen ook niet zodanig dat we overal actief kunnen zijn, en kennen we de instellingen die ondersteuning vragen in de eigen regio beter. Het ligt dan ook voor de hand de primaire regionale focus op Zuidoost Brabant te handhaven, zonder eventuele steun elders op voorhand uit te sluiten. Dergelijke doelen moeten ook dan aan onze criteria voldoen, en controleerbaar zijn. De weg naar Curaçao is daarmee ook niet afgesloten, het blijft voor organisaties op Curaçao mogelijk om projecten voor te leggen voor ondersteuning. Het bestuur zal vervolgens beoordelen, per project, of het project voor een bijdrage in aanmerking komt.

Doelgroepen

De focus ligt op kwetsbaren in de samenleving, en armoede bestrijding, met als aandachtsgebied dak- en thuislozen en kansarme jeugd. Maar kwetsbaren in de samenleving omvat een grotere groep, zo zou je bijvoorbeeld de uitgeprocedeerde asielzoekers ook kunnen kwalificeren als dak- en thuislozen.

- Dak- en thuislozen.

De dak- en thuislozen zijn onze basisdoelgroep, voor deze groep hebben wij destijds ons vermogen gekregen. Maar de samenleving verandert en de dak- en thuisloze van 50 jaar geleden is niet meer dezelfde dak- en thuisloze van nu. Hetzelfde geldt voor de zorg voor deze groep. Was de dak- en thuisloze vroeger een individu en werd hij/zij vooral geïstitutionaliseerd, nu woont een grotere groep met begeleiding zelfstandig. Daarnaast zie je nieuwe groepen, zoals gezinnen die huis en haard zijn kwijtgeraakt en uitgeprocedeerde asielzoekers. De stichting wil een flexibel beleid voeren ten aanzien van deze doelgroep, aangepast aan de noden van deze tijd.

- Kansarme kinderen (tot 18 jaar).

Voor deze doelgroep zijn de effecten van hulp van grote betekenis voor hun verdere leven. En dan zijn het niet alleen de kinderen die in gebroken, sociaal zwakkere gezinnen opgroeien, maar ook de kinderen die wel in een stabiele gezinssituatie opgroeien, maar waarvan de ouders te weinig geld hebben om hun kinderen mee te laten doen met activiteiten op school, vrijetijdsbesteding of studie. Onze bijdragen moet er toe leiden dat ze mee kunnen doen in de maatschappij en volop kansen krijgen om zelf een stabiel bestaan op te bouwen.

Ook is de vraag of kinderen met een handicap per definitie kansarm zijn. Bij de beoordeling van projectaanvragen voor deze doelgroep speelt dat wel een rol.

Ook hier wil de stichting een flexibel beleid voeren, en per project beoordelen of dit binnen de algemene doelstellingen past. De gedachte is om meer onderzoek te doen naar deze groep, en dan met name ook initiatieven die op dit vlak ondersteuning bieden.

Donatiecriteria

Bij de beoordeling van alle donatieaanvragen gelden de volgende algemene criteria:

- het project is een (nieuw) initiatief op het gebied van dak- en thuislozenopvang

- het project draagt bij aan de educatie, opvang en preventieve ondersteuning van kansarme jeugd
- aanvrager moet een rechtspersoon zijn met volledige rechtsbevoegdheid, in ieder geval een duidelijk aan te wijzen een aan te spreken entiteit
- de bijdrage is bestemd voor investeringskosten, om tot een duurzame uitvoering te komen.
- in principe wordt geen bijdrage toegekend aan exploitatiekosten, tenzij het de exploitatiekosten in de opstartfase van een project betreffen. In dat geval geldt een maximum van 3 jaar
- de aanvraag wordt bij voorkeur gedaan door de organisatie of rechtspersoon die het project zelf initieert, alleen bij uitzondering ondersteunen wij projecten van zgn. serviceclubs e.d.
- het project moet een sociaal-maatschappelijk karakter hebben, waarbij het voorkomen van uitsluiting van kansarme groepen een pré is.
- aanvrager moet aannemelijk kunnen maken dat het project redelijkerwijs niet of niet geheel uit eigen middelen gefinancierd kan worden.
- het project moet een breed draagvlak hebben.
- er moet vertrouwen zijn bij het bestuur dat de aanvragende organisatie over voldoende capaciteiten beschikt om het project op een verantwoorde wijze en met het oog op continuïteit uit te voeren.
- Samenwerking met andere fondsen is een pré.

Giftenfonds

Het Giftenfonds is destijds in het leven geroepen om projecten te kunnen ondersteunen die niet direct binnen de reguliere middelen pasten, maar die wel een sociaal-maatschappelijk karakter hadden. Of projecten die wel binnen de reguliere middelen pasten, maar buiten de regio Zuidoost Brabant plaatsvonden. Denk daarbij aan projecten voor dak- en thuislozen elders in Nederland of projecten voor kinderen met een beperking, verenigingen voor ouderen, koren en muziekgezelschappen. Nadat wij de criteria in 2013 hebben aangescherpt blijkt dat het budget van het Giftenfonds maar in beperkte mate aangesproken kan worden.

Het Giftenfonds wordt niet langer aangevuld, het huidige budget zal worden opgemaakt maken en we richten ons voortaan meer op de hoofddoelstelling.

Sociaal fonds

Het Sociaal fonds voorziet in aanvragen door maatschappelijke werk of vergelijkbare organisaties voor individuele noodhulp. De aanvragen kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op inrichtingskosten, betaling 1^e huur en borg, achterstand ziektekosten en energie, aanschaf witgoed etc. Er wordt een gift of een renteloze lening verstrekt, al naar gelang de afloscapaciteit van de begunstigde.

De laatste tijd wordt steeds vaker een aanvraag ingediend voor de betaling van huurachterstand en ter voorkoming van huisuitzetting. Dat is een lastig dilemma, omdat het niet betalen van huur door de huurders tot het bedrijfsrisico van een woningbouwvereniging te rekenen valt en wij met onze bijdrage in feite het normale risico van een woningbouwvereniging voor onze rekening nemen. Maar als de huurachterstand niet wordt voldaan, dan staat een gezin of individu op straat. Zeker wanneer er kinderen bij betrokken zijn is het moeilijk om niets te doen. Het is aan het bestuur om een standpunt te bepalen of wij nog bijdragen voor het oplossen van huurachterstand beschikbaar stellen, en onder welke voorwaarden.

Communicatie

Communicatie is een belangrijk middel om bekendheid aan de stichting te geven, zodat aanvragers en andere belanghebbenden ons kunnen vinden. De onlangs vernieuwde website is een prima hulpmiddel, maar ook de netwerkgesprekken die gevoerd worden met

ambtenaren en organisaties die aansluiting hebben met onze doelstelling dragen hieraan bij. De voorzitter en bestuurssecretaris nemen het voortouw, maar ook de andere bestuursleden spelen hierin een rol.

Vooralsnog zien wij geen rol voor social media om aanvragen te generen en hechten meer waarde aan de persoonlijke netwerkgesprekken in de regio.

Samenwerking

Om meer te kunnen bereiken is het goed om samen te werken met andere fondsen. Op lokaal gebied wordt er op regelmatige basis samengewerkt met Stichting Steun Welzijnszorg Helmond en de Beelsfundatie. Op landelijk niveau is er incidenteel contact met het Skanfonds. Daarnaast is een begin gemaakt met een bredere samenwerking met lokale fondsen in Helmond e.o. Doel van deze netwerken is meer projecten te ondersteunen en samen het verschil te kunnen maken voor de samenleving.

Ook voor de komende vier jaar wil het bestuur van de stichting aan deze uitgangspunten vasthouden. De statutaire doelstelling biedt veel ruimte, maar de "vertaling" naar de praktijk daarvan is, gegeven de historie, de oorspronkelijke doelstelling van degene die het vermogen ter beschikking heeft gesteld en de ontwikkelingen in de maatschappij nog steeds de juiste

De koppeling aan de katholieke achtergrond wordt nog steeds gevoeld, maar dan met name op de inhoud, zijnde de ondersteuning van mensen die dat hard nodig hebben. Het is uitdrukkelijk niet (meer) zo dat uitsluitend katholieke initiatieven worden gesteund.